

Expedice za zázračným kořenem mládí. Horský Altaj, Rusko.

Ksana Vachruseva

Existuje legenda tykající se Altajských hor, podle které ten, kdo nalezne květ „zlatého kořene“, bude žít do 200 let. Mě by se docela hodilo nalézt tu kouzelnou květinu, obzvlášť proto, že mi poslední dobou začalo moje okolí přát k narozeninám, abych příchod dalšího roku života přijala s optimismem jako příchod moudrosti. Z toho jsem logicky vyvodila, že asi stárnu. Tak jsem sbalila mapy, vytisknuté fotky bylinek, jež jsem plánovala najít a ochutnat, a 3 kamarády z Ruska, a jako opravdový botanik jsem se vypravila do hor pro kořen mládí.

Taje místních adaptogenů

Po 9 hodinovém letu z České republiky a dalších 12 hodinách cesty autem od města Barnaul, centra altajského kraje, jsme byli připraveni na tvrdé podmínky. Kromě řidiče všichni v plném autě „tloukli špačky“ (podřimovali) a skrz přicházející spánek sledovali vznešené kroužení orlů nad ubíhající horskou dolinou.

Prvních několik dnů se ukázalo být těžkou zkouškou - poznat možnosti svého organismu, zvyknout si na výšku a batoh, zvládnout horskou nemoc... Za to jsme měli možnost se zblízka seznámit s místními adaptogeny, látkami určenými speciálně k lepšímu zvládnání vyšších fyzických nebo psychických nároků a k ochraně před širokým spektrem infekcí. Koupí limonniku a mumija cestou do hor jsme začali i naše fyto-gastro putování a cítili jsme se jako praví obyvatelé tajgy.

Mimochodem jsme potom zjistili, že praví obyvatelé tajgy místo limonniku a mumija používají líh nebo „aračku“, silně alkoholický nápoj z koňského mléka. Prý pak ani nevědí jak, ale dostanou se do cíle třikrát rychleji. Příště se tu zkušenost pokusíme využít. Jako další povzbuzující mechanismus k rychlejšímu dosažení místa cíle se dá započítat nález pole s konopím. Doporučujeme v budoucnu doplnit seznam adaptogénů také o něj.

Pod Běluchou

Tak jsme pomalu jedli mumijo, vymýšleli nové způsoby ochrany potravin před myšmi a jinými „zlými lesními duchy“ a přibližovali se k cíli většiny horských cest po Altaje – hoře Bělucha. A tu se z náhle rozestoupivších mraků se vynořila její ledová špička, lákající cestovatele svou výškou. Vzpomněli jsme na slova Vysockého:

Zde vrcholy ční a mraky tu jsou
a laviny řítí se za lavinou
a kameny padají, padají tvrdé jak pěst,
zde příkrý je sráz a strmý je svah
a dá se jít jinudy, obejít svah,
my jsme však zvolili nejnebezpečnější z cest.

Zdá se, že jen ti nejodvážnější můžou se rozhodnout pokořit tuto horu. To jsme my ale zatím nebyly, proto ty kouzelné city, popsané Vysockým, nechám na později. Zatím na nás ještě čekala chůze kamenitými svahy nad peřejemi Akkema, brody přes nekonečné množství horských říček a krkolomné skákání po balvanech k úpatí té posvátné hory, na jejímž vrcholu se podle vyznavačů ruského mystika a malíře Rericha, nachází portál do Šambaly, místa, kde žijí bohové. Později, na zpáteční cestě nás ještě bude čekat opakování, ovšem ztížené deštěm, skákání po mokřích kamenech s nadějí, že se nepodvrhne noha a neskončíme dole v ledových vodách Akkemu.

Ledovec pod našima nohama nás nadchl a naplnil úctou. Všechno tam žilo a pohybovalo se, tady a tam hlasitě padají kameny, vyje vítr, zurčí potůčky roztáté vody, které se potom stékají do divoké řeky. A ty se cítíš tolik malý v porovnání s přírodou a jsi nucen spoléhat na její přízeň.

Pod Běluchou za mléčnými vodami Akkema se nachází překrásná a tajemná dolina Jarla, jejíž idylický klid je protikladem věčného pohybu ledovce. Úhledné, jakoby ostříhané kužele modřínů, koně pasoucí se na lukách pokrytých souvislým kobercem zakrslých bříz a chlupatých alpských plesnivců (sen unavených cestovatelů, zvěstovatel velehorských luk), fialové, růžové a oranžové světlo a modré hory jsou trvalými znaky této krajiny. A zvláštní lidé, kteří jsou její přirozenou součástí - jedni louskají cedrové oříšky vystupující bosi na Běluchu, jiný sedí v kruhu kolem ohně a meditují, třetí předvádějí boule svých svalů a pohyby

východních bojových umění. Dolina Jarla se ne nadarmo považuje za místo síly, ve kterém se setkávají mystici z celého světa, aby nabrali energii na nastávající rok.

8.den

8. den naší cesty byl mimořádně bohatý na zážitky. Obzvlášť to bylo znát po předchozím dnu odpočinku, kdy se kvůli špatnému počasí snídaně pomálu protáhla k obědu, oběd se prodloužil do večere a večere plynule přešla v noční dojíždání se. Pro uspokojení požadavku hladovějících při omezeném množství jídla se od proviantního důstojníka vyžaduje velká vynalézavost. Rozkvétalo sběratelství zbytků sucharů a krup na opuštěných ohništích a častá návštěva meteostanic pro pirožky a bonbony. Obzvlášť užitečné bylo dostat mouku. Tím jsme si našli hračku na celý zbytek dne a do večere jsme uvařili množství jídel z mouky: pirožky, pečené placky, palačinky, halušky a dokonce těstový špíz...

8. den nás ale potěšil stydlivými paprsky vycházejícího sluníčka. Nasedli jsme se na silné koně a vyrazili jsme na náš druhý hřeben, jenž nás vedl od sněhových poli Běluchy do úrodnější a teplé doliny řeky Kučerla. Ani jsme netušili, že následující slíbené 2 hodiny výstupu budou tak dlouhé a napínavé. Těžce naložení, namáhavě oddychující koně stoupali vzhůru. Cesta byla kamenitá, ale místy se jim kopyta bouřili do bláta.

Za odměnu se nám otevřel pohled, za kterým lidé vlastně do hor chodí: „máš na dlani svět a dole je zem“. Jezero, řeka, dolina Jarla, Bělucha, a my jdeme ve výšce okolních vrcholů kopců a kýváme nohami nad propastí. Zdá se, že krásněji už nemůže být. Nahoru, místy i dolů, koně opatrně našlapují po příkrém svahu v těsné blízkosti srázu. Občas i klopýtnou, a tehdy je to opravdu silný zážitek. A nakonec vstupujeme do oblaků. Jemná mlha pohlcuje všechno, jen ticho, chlad a jako diváci nás obklopující černé hory. Mlčenlivý Altajec vede skupinku koní s prokřehlými a nadšenými jezdci.

Konečně jsme dosáhli vrcholu, s úlevou jsme sesedli z koní a spojili jsme svou vláhu s vláhou matky přírody, nechali koně jít svou cestou a po svých pokračovali dolů. V horách se přestáváš ptát kolemjdoucích, jak dlouho ještě půjdeš k cíli. Tolik faktorů ovlivňuje tu dobu! Asi před 15 minutami jsi opustil vrchol, ale ti, kteří jdou opačným směrem, se budou plazit ještě hodinu a půl. Za další horskou říčkou se nám otevřela cedrová dolina. Když do ní člověk vstupuje, uvědomí si, že neměl pravdu, když si před chvílí myslel, že viděl ten nejkrásnější

pohled - může být krásněji... „Jedna z nejkrásnějších stezek Altaje“, obdivně komentuje Alex, který už prošel polovinu Altajského kraje.

Tady Tania našla vytouženou polokouli „zlatého kořene“, ale z neznámých důvodů zapoměla vykopat samotný kořen... V lese jsme nasbírali cedrové oříšky, které jsme louskali celý příští den, a tak jsme kvůli tomu nemohli dělat nic jiného. Ukázalo se, oříšky jsou velkým demotivátorem dalšího pochodu. Cílem cesty bylo hezké tábořiště u Kučerlinského jezera s dřevěným domečkem, kam jsme svá unavená těla dopravili až kolem 9h večer. Aspoň jsme se omladili květy zlatého kořene, které jsme si přidali do večerního čaje. Zlatý kořen nám dodal tolik síly, že jsme ještě před zalezením do spacáku stihli obdivovat výhled - vrcholy hor pluly v šedivé mlze, jakoby za obzorem nebylo nic, jen mraky, hvězdy, stromy a vrcholy hor. To byl pohádkový pohled. Říká se, že na Altaji je nejkrásnější hvězdné nebe. A tak mi ani nezkazilo náladu, že všechny foťáky kvůli vlhkosti přestali fungovat, protože by stejně nedokázali zachytit ten úžasný dojem, který se mi vryl do paměti.

Nejkrásnější hory

Altaj mě fascinoval: „*To je neuvěřitelné, jak se občas zdá, že krásněji už nemůže být, a za chvíle se dostaneš do místa ještě krásnějšího!*“

„*Nepřekvapuje mě to,*“ odpovídal mi Michail, zkušený cestovatel, který provází skupiny turistů, „*vždyť Altajské hory jsou nejkrásnější v Rusku.*“

„*Jak to!?! Co Sajany na Bajkalu?*“

„*Krásněji Sajany. Jde o to, že zde na skalnaté příkré štíty navazují nižší zalesněné hory s jezery.*“

Na Altaji jsme konečně pochopili, odkud především pocházejí ruské pohádky, kde se vypráví o „mléčných řekách“ a „puďinkových březích“ a zdrojích živé a mrtvé vody. Na jeden zdroj živé i mrtvé vody jsme narazili cestou k jezeru Daraškol. Pro nesmrtelnost se člověk má napít nejdřív jedné, pak druhé, v tom bylo kouzlo těch pramenů, jinak bychom je nepoznali. Musela jsem se napít, takovou maličkost člověk pro nesmrtelnost rád udělá. A když našim očím se ukázali vodopády jezera Daraškol, vzpomněla jsem se, že už jsem ten pohled viděla na nějakém obraze, představujícím ráj. Chyběli jen rajští ptáčci a Adam s Evou.

Asi má Michail pravdu, po téhle cestě ve mně zůstal pocit, že krásnější hory neexistují. Ale je spousta míst, kde jsem ještě nebyla, a tak je možné, že časem navštívím místa ještě úchvatnější. V každém případě si myslím, že naše expedice se opravdu vydařila a všechny naše cíle byly dosažené a překonané, včetně omládnutí.